

Zpráva ze zahraniční cesty

Konference LILAC 2015

Newcastle University

8. 4. – 10. 4. 2015

Ing. Helena Vorlová

LILAC 2015

Newcastle University

8th-10th April 2015

Ve dnech 8. až 10. dubna se na půdě [University Newcastle](#) konal již jedenáctý ročník konference [LILAC](#) (Librarians' Information Literacy Annual Conference), kterou pořádá [CILIP's Information Literacy Group](#). Jednalo se o první zahraniční konferenci, kterou jsem měla možnost navštívit, a to díky finanční podpoře komise IVIG při AKVŠ a Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích.

University Newcastle – Armstrong Building

Letošní ročník konference byl zaměřený na témata:

- Creative approaches to IL
- IL for under 18s
- IL and employability
- Delivering IL through new technologies
- Research based IL
- Outreach and collaboration

Na každý den konference byla připravena jedna hlavní hodinová přednáška, tzv. keynote, na které se sešli všichni delegáti. Ve zbytku dne bylo možno navštívit různě zaměřené přednášky nebo workshopy v rozsahu 30 – 45 minut, které probíhaly v paralelních sekcích. Na paralelní sekce se bylo potřeba předem přihlásit buď online před začátkem konference, nebo během konference na registračním panelu.

Hlavními řečníky letošní konference byli:

- [Ray Land](#), Durham University – [‘There could be trouble ahead’. Threshold Concepts, Troublesome Knowledge and Information Literacy – a current debate](#),
- [Julia Jones](#) (za [Toma Wilsona](#)), Unionlearn – [Information Literacy and Trade Unions](#)
- [Barbara Fister](#), Gustavus Adolphus College – [The Liminal Library: Making Our Libraries Sites of Transformative Learning](#).

Řečníkem prvního dne byl profesor **Ray Land** z Durham University. Je to jeden z předních představitelů myšlenky prahových konceptů (**threshold concepts**). Tento sympatický řečník dal svou přednášku o prahových konceptech do souvislosti s přijetím nových standardů Association of College and Research Libraries (ACRL). Pomohl nám pochopit, že prahové koncepty označují koncepty, které se výrazně odlišují od předchozího vědění studujících, ale jsou přitom významné pro akademickou disciplínu, kterou studují. Když si studující osvojují tyto koncepty, musí zásadním způsobem přetvořit svoje dosavadní znalosti (**prahové koncepty jsou transformativní**), čímž současně přicházejí o možnost dívat se na svět jako dosud (**prahové koncepty jsou nezvratné**), což v důsledku vede k novému propojení všeho dosavadního vědění v daném oboru (**prahové koncepty jsou integrativní**). Zvládnutí prahových pojmů často vyžaduje získávání znalostí, které jsou znepokojující či problematické, (**tzv. troublesome knowledge**). Velice zajímavé bylo přirovnání prahových konceptů k průchodu jakýmsi portálem nebo koncepční bránou, která otevírá dříve nepřístupný způsob, jak o něčem přemýšlet. Na téma prahových konceptů navázala třetí den konference **Barbara Fister**, která je definovala jako průlom, když studenti změní vztah k informacím. Naznačila, že knihovna je místo, kde se studenti mají cítit příjemně a důvěrně.

Přepis celé prezentace je na adrese: <http://barbarafister.com/LiminalLibrary.pdf>

Druhý den vystoupila **Julia Jones** (za **Toma Wilsona**) s přednáškou Information Literacy and Trade Unions. Julia Jones řídí vzdělávání v Trade Unions prostřednictvím Union Learning Fund, který svým členům poskytuje podporu na školení, kvalifikaci a celoživotní vzdělávání. V prezentaci bylo zdůrazněno, jak Union Learning Fund pomáhá lidem pryč z „mrtvých pracovních míst“ (**dead-end jobs**), aby opět zapálili jejich nadšení do učení a pomohli jim

rozvítet a získat kvalifikaci, aby se z nich stali přispěvatelé do znalostní ekonomiky. Přednášející se také zamyslela nad tím, že jsou silné paralely mezi prací na podpoře informačního vzdělávání a prací ve vzdělávací organizaci jakou je Trade Unions. Obě tyto práce totiž souvisí s vybavováním lidí vědomostmi: kdy a proč potřebují informace, kde je najít a jak je vyhodnotit efektivním způsobem.

V paralelních sekcích bylo opravdu z čeho vybírat a zaznělo tam mnoho dobrých nápadů. Nebylo sice možné vidět vše, ale prezentace přednášek je možné najít na webu konference www.lilacconference.com. Z příspěvků, které mě nejvíce zaujaly, vybírám tři.

Teaching or training? Academic librarians' conceptions of their IL activities

Emily Wheeler a Pam McKinney

Emily Wheeler ve své prezentaci představila výzkum, který provedla v rámci své magisterské práce. Zabývala se otázkou, jak knihovníci pohlížejí na sebe a na své role v rámci institucí nebo prostředí ve kterém pracují. Dotazovala se šesti knihovníků a zjistila, že je může rozdělit do čtyř kategorií: teacher librarian (knihovnick učitel), learning support (studijní podpora), librarian who teaches (knihovnick, který učí) and trainer (cvičitel). Myšlenka byla, že každý knihovnick by měl být schopen určit, které kategorii nejvíce odpovídá, což by jim mohlo pomoci pochopit jejich přístup k výuce. Prezentace k příspěvku je dostupná na adrese: http://www.slideshare.net/infolit_group/wheeler-mc-kinney-9th-april

Academicness: the use of visual metaphor for evaluating information

Geoff Walton, Alke Göppel-Wagner a Lesley Raven

Zajímavý příspěvek „[Academicness: the use of visual metaphor for evaluating information](#)„ představil Geoff Walton, který použil krásné přirovnání sekundárních zdrojů k mořským tvorům, které se pohybují v oceánu informací. Informační zdroje si totiž můžeme představit jako tvory žijící v oceánu v různých hloubkách. Směrem k povrchu přebývají „mělčí“ zdroje a

směrem dolů se vyskytují „hlubší“, více teoretické zdroje. Pomocí vizualizace lze totiž studentům lépe vysvětlit váhu informací různé úrovně.

K tomuto tématu vyšla krásně ilustrovaná knížka **The Fishscale of Academicness**, která je k dispozici na adrese:

<http://www.blurb.co.uk/bookstore/invited/10dafc8504d2e62f5c18b5b779e9221889fd3ade>

A picture's worth: visual literacy as a key component of information literacy

Megan O'Hearn, Susanne Jennings, Tanya Zhimbiev, Vicky Brown a Clare Hills-Nova

Obzvláště zajímavé téma vizuální gramotnosti představily kolegyně z Artstoru, Cambridge a Oxfordu. Mluvilo se o tom, jak lze prvky informační gramotnosti aplikovat na snímky, jak naučit studenty obrazové informace hodnotit a jak s nimi eticky zacházet.

Celá prezentace je ke stažení na adrese:

<https://campus.recap.ncl.ac.uk/Panopto/Pages/Viewer.aspx?id=bbfd603e-4df4-43fc-bf67-b527a99c418b>

Hodně zajímavého toho bylo k vidění i na posterové sekci, ale bylo třeba mít trochu trpělivosti, protože na některé postery se čekala fronta.

Abstrakty posterů jsou vystaveny v archivu konference na adrese:

<http://www.lilacconference.com/WP/past-conferences/lilac-2015>

Letošní ročník konference navštívilo 295 delegátů ze 14 zemí světa. Součástí konference byl i bohatý doprovodný program. První den konference bylo možno se zúčastnit komentované prohlídky univerzitní knihovny a síťovacího večera. Ve čtvrtek byli účastníci zváni do Newcastle Civic Centre na konferenční večeři.

Byla jsem velice mile překvapena přátelskou atmosférou a měla jsem pocit, že všichni jsou opravdu šťastní ze sdílení nových věcí a možnosti učit se od sebe navzájem. Konference LILAC v Newcastle byla po všech stránkách fantastická, plná inovací, informací a znalostí, které jsou znepokojující, přinášejí mnoho otázek k přemýšlení a otevírají nám nové koncepční brány.